

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Петранка Петрова Троянова, д.м.

Началник Клиника по медицинска онкология УМБАЛ "Царица Йоанна – ИСУЛ",
гр. София

Относно дисертационен труд на д-р Теодорика Виталинова Панайотова, озаглавен „Влияние на разстоянието и времето за пътуване до онкологичния център върху резултатите от лечението на белодробен карцином“ с научен ръководител доц. д-р Николай Владимиров Цонев, д.м.

Дисертационният труд на д-р Теодорика Виталинова Панайотова е посветен на актуален и значим проблем за съвременната медицина, а именно пациентите с белодробен карцином и насоченото търсене на фактори с прогностична и предиктивна роля, които биха подобрили тяхната прогноза.

Въпреки напредъка, който медицината бележи в наши дни, скрининга, диагностиката и лечението на белодробния карцином поставят редица предизвикателства и неясноти пред здравните специалисти. С приблизително 2,2 милиона нови и 1,8 милиона смъртни случая, ракът на белия дроб е второто най-често диагностицирано злокачествено новообразование и водеща причина за смърт от рак през 2020 г. Ракът на белия дроб е водещата причина за заболяемост и смъртност при мъжете, докато при жените той е на трето място по заболяемост след рака на гърдата и колоректалния карцином и на второ място по смъртност след рака на гърдата. Заболеваемостта и смъртността е приблизително 2 пъти по-висока при мъжете, отколкото при жените. Изложените данни дават основание да се приеме, че белодробният карцином отговаря на определението за социално значимо заболяване и като такова следва да бъде приоритет за медицинските специалисти, фармакологичната индустрия и органите на здравеопазването. В последните години са изразходвани значителни ресурси в посока откриване на фактори с прогностична роля, които биха довели до по-добра преживяемост, по-продължителен отговор към проведената

терапия и по-добро качество на живот. В литературата са не са открити голям брой анализи, насочени към изследване ролята на времето и разстоянието до онкологичния център като фактори със значение за преживяемостта на пациентите. В този контекст темата на д-р Теодорика Панайотова има актуално значение и притежава принос в областта на подобряване прогнозата на пациенти с авансирал белодробен карцином.

Представеният дисертационен труд съдържа 118 страници, от които: „Въведение“ – 2 страници, „Литературен обзор“ – 58 страници, „Цел и задачи на изследването“ – 1 страница, „Хипотези“ – 2 страници, „Материали и методи“ – 1 страница, „Резултати“ – 9 страници, „Дискусия“ – 10 страници, „Заклучение“ – 3 страница, „Изводи“ – 1 страница, „Приноси на научния труд“ – 1 страница, „Научни публикации и съобщения свързани с дисертационния труд“ – 3 страници. Дисертацията е онагледена с 6 таблици и 15 фигури. Библиографията включва 259 заглавия, от които 1 на кирилица и 258 на латиница. По своята структура дисертацията е добре балансирана, отделните раздели са ясно формулирани, пропорциите са спазени. Научният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на научния състав в Република България.

В началото на дисертационния труд са представени съдържание и използвани съкращения, което създава впечатление за прегледност и улеснява запознаването с предмета на научния анализ.

Въведението е ясно и целенасочено постепенно въвежда в спецификата на проблема, залегнал в основата на проведения анализ. Литературният обзор е изграден въз основа голям обем проучена литература. Характеризира се с широка обхватност, комплексност и отразява основни аспекти от епидемиологията, рисковите фактори, генетиката, епигенетиката, диагностиката и лечението на белодробния карцином. Особено внимание се отделя на ролята на мултидисциплинарния подход в диагностиката и лечението на белодробния карцином, както и ролята на времето и разстоянието като прогностични фактори, които са обособени в отделни подраздели и са естествен преход към същинската част на дисертационния труд.

Целта е ясна, точно формулирана и в пълно съответствие с темата на дисертационния труд. Поставените задачи са конкретни, разбираеми и отговарят на целта.

Материалите и специфичните методи на изследване са адекватни на поставените цел и задачи. Прави впечатление точния подбор на статистически дизайн и анализ, както и акуратността на изложените данни. За статистическа обработка на събраните данни са използвани дескриптивна, корелативна статистика и анализ на преживяемостта.

В глава „Резултати“ д-р Панайотова представя авторски данни от проучване на значителна кохорта от 9240 пациента с белодробен карцином. Описанието на резултатите отговаря изцяло на поставените задачи и е прецизно онагледено с помощта на графики, фигури и таблици.

В глава „Дискусия“ проличава способността на дисертанта да анализира и критикува безпристрастно като в дълбочина и с разбиране разглежда поставения проблем и посочва не само предимствата, но и недостатъците на дисертационния труд.

Изводите са поместени в отделна глава и са 7 на брой. Те представляват кратък синтез на получените резултати.

Авторефератът е 48 стр. и съдържа основните глави на дисертацията.

Дисертационният труд е обвързан тематично с 6 публикации, 2 от които са в международни издания с импакт фактор. От направената справка се установява, че научната дейност на д-р Теодорика Панайотова покрива напълно критериите за защита на образователна и научна степен „Доктор“ на Медицински университет – Варна.

Темата на дисертационния труд е актуална и оригинална. Резултатите са убедителни, приносите са неоспорими и дисертацията следва да получи положителна оценка. Трудът на д-р Теодорика Панайотова отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ и предлагам на Уважаемото Научно жури да гласува положително за неговия избор.

Изготвил становището:

/проф. д-р Петранка Троянова, д.м./

